

AZ ÜDVÖSSÉG FOGALOMKÖRE

© dr. Szalai András, Apológia Kutatóközpont, www.apologia.hu (v.3. 2016.03.09.)

Az üdvösség témakörébe tartozó magyar bibliai-teológiai alapfogalmak többsége napjainkra elvesztette eredeti jelentését, magyarázatra, újrafordításra szorul.

Üdvösség

Az evangélium lényege (1Kor 15:1:11) arról szól, hogy *lehet* üdvözülni, mert *van* Üdvözítő. „Üdvözülni” az eredeti héber és görög kifejezések (héb. *jása*, gör. *szódzó*) jelentéseit figyelembe véve annyi, mint *megszabadulni vagy megmenekülni*, az „Üdvözítő” tehát az, aki megszabadít vagy megment.

A jó hír az, hogy meg lehet szabadulni *a bűn rabságából*, meg lehet menekülni *Isten ítéletétől*, mert Isten úgy döntött, hogy nem ítélni akar, hanem megbocsátani, és nem büntetni akar, hanem inkább megszabadítani. Egyetlen szóval: *kegyelmez*.

Efezus 2:3 Egykor mi is mindnyájan közöttük éltünk testünk kívánságaival, követtük a test és az érzékek hajlamait, és a harag fiai voltunk emberi természetünk szerint, éppen úgy, mint a többiek. 4 De Isten, gazdag lévén irgalomban, az ő nagy szeretetéért, amellyel minket szeretett, 5 minket is, akik halottak voltunk a vétkek miatt, életre keltett a Krisztussal együtt – kegyelemből van üdvösségetek! ... 8 Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez; 9 nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék. 10 Mert az ő alkotása vagyunk, akiket Krisztus Jézusban jó cselekedetekre teremtett, amelyeket előre elkészített Isten, hogy azok szerint éljünk.

Titusz 3:3 Mert valamikor mi is esztelenek, engedetlenek, tévelygők voltunk, különféle kívánságok és élvezetek rabjai, gonoszságban és irigységben élők, egymástól gyűlöltek és egymást gyűlölők. 4 De amikor megjelent a mi üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete, 5 nem az általunk véghez vitt igaz cselekedetekért, hanem az ő irgalmából üdvözített minket újjászülő és megújító fürdője a Szentlélek által, 6 akit kitöltött ránk gazdagon Jézus Krisztus, a mi Üdvözítőnk által, 7 hogy az ő kegyelméből megigazulva reménységünk szerint részesei legyünk az örök életnek. 8 Igaz ez a beszéd, és szeretném, ha szilárdan tanúskodnál ezek mellett, hogy az Istenben hívők igyekezzenek a jó cselekedetekben elöl járni: ezek jók és hasznosak az embereknek.

Jakab 2:14 Testvéreim, mit használ, ha valaki azt mondja, hogy van hite, de cselekedetei nincsenek? Vajon üdvözítheti-e őt egyedül a hit? 15 Ha egy férfi- vagy nőtestvérünknek nincs ruhája, és nincs meg a mindennapi kenyere, 16 valaki pedig ezt mondja nekik közületek: Menjetek el békeusséggel, melegedjete meg, és lakjatok jól, de nem adjátok meg nekik, amire a testnek szüksége van, mit használ az? 17 Ugyanígy a hit is, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában. 18 Viszont mondhatja valaki azt is: Neked hited van, nekem meg cselekedeteim vannak. Mutasd meg nekem a hitedet cselekedetek nélkül, én is meg fogom neked mutatni cselekedeteim alapján a hitemet. 19 Te hiszed, hogy egy az Isten. Jól teszed. Az ördögök is hiszik és rettegnek. 20 Akarod-e hát tudni, te ostoba ember, hogy a hit cselekedetek nélkül meddő?

Isten nem úgy üdvözít, hogy „ha teljesítettük a feltételeket, akkor cserébe” vagy „ha már mindent megtettünk, amit tudtunk, majd akkor” megkegyelmez. Isten már 2000 évvel ezelőtt egyoldalúan úgy döntött, hogy megkegyelmez. A bűnbocsánat alapját Krisztus helyettes áldozata, azaz helyettünk bűnhődése lehetővé tette, így Isten az üdvösséget *ajándékba adja*. Az üdvösség azonban, csak mert ajándék, még nem válik „olcsó” dologgá, hanem ellenkezőleg: *mivel* megfizethetetlen, ezért *csak ajándékként* lehet a miénk. És *azért* lehet számunkra „ingyen”, mert Jézusnak *mindenébe* került.

Az üdvösség tehát „nem tőlünk” van, hanem *Istentől*, és nem a mi „cselekedeteinkért” cserébe vagy azok kiegészítéseként kapjuk, hanem ajándékba. Így semmilyen mértékben nem dicsekedhetünk azzal, hogy kiérdemeltük, megszolgáltunk érte, vagy hozzátehattünk valamit. Ajándékot ugyanis csak *elfogadni* lehet. *Elhinni* a jó hírt, *bizalommal* fordulni a jó hír Küldőjéhez, aki az ítélet napján nem fog minket elítélni, mert 2000 évvel ezelőtt Jézus magára vette a nekünk járó ítéletet. Aki *ebben* hisz, aki *Benne* bíz, és *Hozzá* hűséges, az elérte hite célját, lelke üdvösségét.

Az üdvösség azonban nem pusztán a *jövőbeli* ítélettől való megmenekülés, hanem olyasmi, ami az ember *egész lényére és földi életére* is hatást gyakorol. Igazi hit nem létezik tettek nélkül, a valódi hitből bizonyos tettek fakadnak. Isten üzenete ugyanis a Szentlélek munkálkodása révén *újjáteremtő* erővel bír: a hívő ember Isten „alkotásává” vagy „művévé” válik. Isten által „előre elkészített jó tettek” várják, amelyek révén többé nem csupán önmagának, hanem végre *mások* hasznára is élhet. A kegyelem így nem csupán a hívő *egyéni* örök sorsát érinti, hanem megváltoztatja a *másokkal* való kapcsolatát, így *a jellemét és az életútját*. Így Isten üdvözítő emberszeretete emberszeretetre szabadít fel ebben az embertelenné vált világban.

Az üdvösség tehát, bár elsőre csupán Isten és az egyes ember közötti magánügynek tűnik, igazi *közügy*, mert az emberi közösségre is kihat. Az Újszövetség szerint azonban még ennél is többről van szó: *kozmosz jelentősége* van. Nem csupán egyének lelki újjászületéséről szól, hanem az egész teremtett világ majdani újjáteremtéséről, végső soron Isten teljes *égi és földi* Uralmáról (gör. *baszileia* = királyság, uralom, régiesen „ország”).

Máté 6:9-13 Ti tehát így imádkozzatok: Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltesd meg a te neved, jöjjön el a te országod [baszileia], legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is; mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól; mert tied az ország [baszileia], a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

2Péter 3:13 De új eget és új földet várunk az ő ígérete szerint, amelyben igazság lakik.

Jelenések 21:1 És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt...

A Krisztusban hívőre hármasszoros átváltozás vár: földi élete során *egész belsőjében* (ún. megigazulás, megszentelődés), Jézus Krisztus visszatérésekor *egész létformája* (ún. megdicsőülés), végül az új ég alatt az új földön *egész világa*.

1Korinthus 15:51-53 Íme, titkot mondok nektek: nem fogunk ugyan mindnyájan elhunyni, de mindnyájan el fogunk változni. Hirtelen egy szempillantás alatt, az utolsó harsonaszóra; mert meg fog szólalni a harsona, és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, mi pedig elváltozunk. Mert e romlandó testnek romolhatatlanságba kell öltöznie, és e halandónak halhatatlanságba.

Filippi 3:20-21 Nekünk pedig a mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk üdvözítőül, aki az ő dicsőséges testéhez hasonlóvá változtatja a mi gyarló testünket, azzal az erővel, amellyel maga alá vethet mindeneket.

1János 3:2 Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, de még nem lett nyilvánvaló, hogy mivé leszünk. Tudjuk, hogy amikor ez nyilvánvalóvá lesz, hasonlóvá leszünk hozzá, és olyannak fogjuk őt látni, amilyen valójában.

Róma 8:16-23 Maga a Lélek tesz bizonyosságot a mi lelkünkkel együtt arról, hogy valóban Isten gyermekei vagyunk. Ha pedig gyermekek, akkor örökösök is: örökösei Istennek és örököstársai Krisztusnak, ha vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk. Mert azt tartom, hogy a jelen szenvedései nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, amely láthatóvá lesz rajtunk. Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését. ... a teremtett világ maga is meg fog szabadulni a romlandóság szolgátságából Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára. ... De nem csak ez a világ, hanem még azok is, akik a Lélek első zsengejét kapták, mi magunk is sóhajtozunk magunkban, várva a fiúságra, testünk megváltására.

Az ember tehát megtérése előtt (1) a Vádló hatalma alatt, (2) önmagával szemben tehetetlenül, (3) halandó testben és (4) romlandó világban él.

Megtérése után azonban (1) a Szent és Igaz uralma alatt, (2) tisztuló és fejlődő bensővel készülhet arra, hogy (3) halhatatlan létformát öltözzön, és (4) egy romlatlan világban örökké éljen.

Földi életében azért küzd a belső árulás (bűnös hajlamai) és a külső ellenség (a világ kísértései és a Vádló) ellen, mert reménysége szerint egy napon *egész belsője, lénye és környezete* olyanná változik, hogy a „rég” (ti. a jelenlegi) világ eszébe sem fog jutni.

Ézsaiás 65:17 Mert én új eget és új földet teremtek, a régre nem is emlékeznek, senkinek sem jut eszébe.

Jelenések 21:1 És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger sincs többé. 2 És a szent várost, az új Jeruzsálemet is láttam, amint alászáll a mennyből az Istentől, felkészítve, mint egy menyasszony, aki férje számára van felékesítve. 3 Hallottam, hogy egy hatalmas hang szól a trónus felől: „Íme, az Isten sátora az emberekkel van, és ő velük fog lakni, ők pedig népei lesznek, és maga az Isten lesz velük; 4 és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak.” 5 A trónuson ülő ezt mondta: „Íme, újjaáteremtek mindent”. És így szólt: „Írd meg, mert ezek az igék megbízhatók és igazak!”

Megtérés

Mindez az ún. „megtéréssel” kezdődik. Ez a régies magyar kifejezés eredetileg *visszatérést* jelentett, és tulajdonképpen ez a bibliai igék pontos jelentése is (héb. *súb*, gör. *episztrephó*). Visszatérni természetesen Istenhez kell, a visszatérés pedig hosszabb vagy rövidebb *follyamat*. Az embertől ugyanis azt követeli, hogy Isten nélkül járt útjait „átgondolja” (gör. *metanoeó*) és magába szállva mélyen „megbánja” (héb. *nácham*, gör. *metamelomai*).

Ehhez embernek csak azért lehet lelki ereje, mert a hazahívó üzenet (az evangélium) nem csupán elítéli a jelen helyzetet, amin van mit bánni, hanem *új helyzetet teremt* azáltal, hogy a bánni valók eltörölhetők: van bocsánat, van kegyelem, van újrakezdés!

Aki *az* evangéliumban hisz (és nem egy másikban), aki *a* Krisztusban bíz (és nem egy hamisban), az magába szállva, helyzetét átgondolva, tetteit megbánva valóban *az* Üzenőhöz térhet vissza, akármilyen messze is távolodott el Tőle. Aki pedig tényleg *visszafordul* Istenhez, az ugyanakkor *elfordul* a bűntől; aki tényleg *visszatér* Istenhez, az ugyanakkor *otthagyja* a bűnt.

Ézsaiás 31:6 Térjete meg [*súb*] ahhoz, akitől oly messze eltávolodtatok [*száráh*], Izráel fiai!

Ézsaiás 55:7 Hagyja el [*ázav*] útját a bűnös, és gondolatait az álnok ember! Térjen [*súb*] az ÚRhoz, mert irgalmaz neki, Istenünkhöz, mert kész megbocsátani.

Jeremiás 8:4 Mondd meg nekik, hogy így szól az ÚR: Ha elesik valaki, nem kel-e föl? Ha helytelen útra tér, nem fordul-e vissza? 5 Miért tért tévútra ez a nép, miért tévelyeg állandóan Jeruzsálem? Miért ragaszkodik a csalárdsághoz, és miért nem akar megtérni? 6 Figyeltem, és hallottam, hogy nem őszintén beszélnek. Senki sem bánja [*nácham*] gonoszságát, és nem mondja: Mit tettem?!

Ezékiel 14:6 Térjete meg, forduljatok el bálványaitoktól, rá se nézzetek utálatos dolgaitokra!

Ezékiel 18:23 Hiszen nem kívánom én a bűnös ember halálát – így szól az én Uram, az ÚR -, hanem azt, hogy megtérjen [*súb*] útjáról, és éljen.

Jóel 2:12 Térjete meg hozzám teljes szívvel, böjtölve, sírva és gyászolva! 13 Szíveteket szaggassátok meg, ne a ruhátokat, úgy térjete meg Istenetekhez, az ÚRhoz!

Lukács 1:16 [Keresztelő János] Izráel fiai közül sokakat megtérít [*episztrephó*] az ÚRhoz, az ő Istenünkhöz, 17 és őelőtte jár az Illés lelkével és erejével, hogy az atyák szívét a gyermekekhez, és az engedetleneket az igazak lelkületére térítse [*episztrephó*], hogy felkészült népet állítson az Úr elé.

Lukács 15:17 Ekkor magába szállt [tkp. „magához jött”, *erkhomai*] és ezt mondta: Az én apámnak hány bérese bővelkedik kenyérben, én pedig itt éhen halok! 18 Útra kelek, elmegyek apámhoz, és azt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened.

Lukács 17:3 Ha vétkezik ellened atyádfia, figyelmeztess, és ha megbánja, bocsáss meg neki. 4 És ha naponta hétszer vétkezik ellened, és hétszer tér vissza [*episztrephó*] hozzád ezt mondva: „Megbántam” [*metanoeó*] – bocsáss meg neki.

Márk 1:15 Betelt az idő, és elközelített már az Isten országa: térjete meg [metanoeó], és higgyete [pizsteüó] az evangéliumban.

Apostolok Cselekedetei 26:18 Azért küldelek el, hogy nyisd meg a szemüket, hogy a sötétségből a világosságra, és a Sátán hatalmából az Istenhez térjenek; hogy az énbennem való hit által megkapják bűneik bocsánatát, és örökséget nyerjenek azok között, akik megszenteltettek. ... 20 ... először Damaszkuszban és Jeruzsálemben, majd Júdea lakóinak és a pogányoknak hirdettem, hogy térjenek meg [metanoeó], forduljanak az Istenhez [episztrephó], és éljenek a megtéréshez [metanoia] méltóan.

Az Istenhez való visszatérés az „üdvözülés” folyamatának nem csak nyilvánvaló kezdete, hanem állandóan ismétlődő eleme is. A hívő az élet során eltávolodhat Istentől, de mindig ugyanúgy vissza is térhet. Van kihez, és van miért.

Újjászületés

Az Istenhez való visszatérés az embernek az Isten előtti helyzetét és magát az embert is megváltoztatja. Az ezzel kapcsolatos két bibliai *fogalmat* (megigazulás, megszentelődés) még körül fogjuk járni, de ezek lényegét, tudniillik hogy mi is történik az emberrel, egy bibliai *kép* talán még könnyebben megragadhatóvá teszi. Isten ugyanis a Krisztusban hívőt *örökbe fogadja* (megváltozik a helyzete), aztán pedig *neveli* (megváltozik ő maga).

János 1:12 Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazokat, akik hisznek az ő nevében, 13 akik nem vérből, sem a test, sem a férfi akaratából, hanem Istentől születtek.

János 3:1 Volt a farizeusok között egy Nikodémus nevű ember, a zsidók egyik vezető embere. 2 Ő egy éjjel elment Jézushoz, és így szólt hozzá: „Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul, mert senki sem képes megtenni azokat a jeleket, amelyeket te teszel, ha csak nincs vele az Isten.” 3 Jézus így válaszolt: „Bizony, bizony, mondom néked: ha valaki nem születik újonnan [anóthen = újonnan / fentről], nem láthatja meg az Isten országát.” (...) 8 A szél [pneuma] arra fúj [pneó], amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.”

A Jn 1 és 3 ugyanarról beszél, csak más szempontból. A Jn 1-beli „felhatalmazás” (*exuszia*) eredetileg jogi fogalom. Felhatalmazást kapni arra, hogy valakinek a gyermekévé váljunk *örökbefogadást* jelent, Isten és ember viszonyában pedig azt a *kiváltságot*, ami a hívőnek adatik (vö. 1Jn 3:1). A Jn 3-beli – Istentől, a Lélektől vagy Fentről – „születés” azonban nem a jogi helyzet megváltozása, hanem spirituális valóság, amit meg kell *tapasztalni*, ahogy a szeptet is csak akkor érzékeljük, amikor hozzánk ér. Szüleink erre a lenti, földi világra szültek, a Lélek a fenti, mennyei világra; ezért élünk *egyszerre* két világban, tanulva az újat, és újratanulva a régit.

Aki visszatér Istenhez, az hamar rájön, hogy nemigen illik bele Isten családjába, de Isten – úgymond – sokat tapasztalt *pedagógus*. Úgy fogad el minket, ahogy vagyunk, hogy aztán olyanná tegyen minket, amilyenek Nélküle sosem lehetnénk,

de amilyenek mindig is szerettünk volna lenni. Mert nélküle is lehetünk erősek, okosak, ügyesek vagy szépek, de csak általa lehetünk *igazak és szentek*.

Zsidókhöz 12:4 Mert a bűn ellen való harcban még nem állatok ellen egészen a vérig, 5 és elfeledkeztetek a bátorításról, amely nektek mint fiaknak szól: „Fiam, ne vesd meg az Úr fenyítését, és ne csüggedj el, ha megfedd téged, 6 mert akit szeret az Úr, azt megfenyíti, és megostoroz mindenkit, akit fiává fogad.” 7 Szenvedjétek el a fenyítést [*paideia*], hiszen úgy bánik veletek az Isten, mint fiaival. (...) 9 Azután: testi apáink fenyítették [*paideütés*] minket, és tiszteletben tartottuk őket, nem kell-e sokkal inkább engedelmeskednünk a lelkek Atyjának, hogy éljünk? 10 Mert ők rövid ideig, a saját elgondolásuk szerint fenyítették, ő pedig javunkra teszi ezt, hogy szentségében [*hagiótés*] részesüljünk.

2Timótheus 3:16 A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban [*dikaioszüné*] való nevelésre [*paideia*]; 17 hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.

Titusz 2:11 Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek, 12 és arra nevel [*paideüő*] minket, hogy megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat, józanul, igazságosan, és kegyesen éljünk a világban, 13 mivel várjuk a mi boldog reménységünket, a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsóságának megjelenését, 14 aki önmagát adta értünk, hogy megváltson minket minden gonosztságtól, és megtisztítson minket a maga népévé, amely jó cselekedetre törekszik.

Megigazulás

A Biblia többjelentésű és magyarázatra szoruló szavainak egyike az „igaz” jelző (héb. *caddiq*, gör. *dikaiosz*), az „igaznak lenni”, „megigazítani” vagy „igazzá tenni” ige (héb. *cadaq*, gör. *dikaoó*), illetve ezekből a „megigazulás” fogalma (héb. *cedeq* vagy *cdáqá*, gör. *dikaioszüné*). Itt és most praktikus lesz a megigazulásra majd a megszentelődésre úgy tekintenünk, mint ami nem az „üdvözülés” folyamatának egy-egy állomása, hanem a folyamat egészének leírása eltérő nézőpontokból.

Ami tehát a megigazulást illeti, a megtérő ember magába szállva és dolgait újra-gondolva belátja, hogy Istennek *igaza van*: nem tud elszámolni minden tétével, szavával és gondolatával. Isten *igazságos*, és joggal kéri számon rajtunk az életünket, de mi *nem tudjuk magunkat igazolni*, azaz bűnösök vagyunk; és ha Isten *csak igazságos*, akkor végünk van. Ezért halljuk örömmel az evangéliumot, hogy Isten *szerető* Isten is, aki minket még *bűnősként is* szeretett (Lk 6:35, Róm 5:6-8). De nem „csak úgy” bocsát meg nekünk, hanem képes volt *egyszerre* érvényt szerezni igazságosságának és bizonyítani a szeretetét. Krisztusban ugyanis a Szent és az Igaz lett értünk bűnné és átokká: az ártatlan bűnhődött a bűnösök helyett (ApCsel 3:14-15, Gal 3:13, 2Kor 5:21). Isten tehát *önmagával szemben* volt igazságtalan, hogy velünk ne kelljen igazságosnak lennie. Krisztus *helyettünk* bűnhődött, feltámadt, ma is él, ezért *van* „közbenjárónk” Isten előtt, aki *igazol minket*.

Ézsaiás 53:4 Pedig a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta. Mi meg azt gondoltuk, hogy Isten csapása sújtotta és kínozza. 5 Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő

sebei árán gyógyultunk meg. 6 Mindnyájan tévelyegtünk, mint a juhok, mindenki a maga útját járta. De az ÚR őt sújtotta mindnyájunk bűnéért.

Ő már bűnhődött helyettünk, ezért nekünk már nem kell. Békességünk van Istennel. És nem pusztán arról van szó, hogy Ő már nem haragszik ránk, pedig volt miért (Róm 1:18, Jn 3:36), hanem arról, hogy *Ő békítget minket* önmagával: nincs miért haragudnunk Rá, nincs okunk Ellene lázadozni.

Róma 5:10 Mert ha akkor, mikor ellenségei voltunk, megbékéltetett minket az Isten önmagával Fia halála által, akkor miután megbékéltettünk, még inkább üdvözíteni fog élete által.

Krisztusban hívóként tehát nem lehetünk *önigazultak*, hiszen tudjuk, hogy rászorulunk valaki más igazolására, a Krisztuséra. A hívó a végítélet szempontjából *igazolt* ember, és ezért Isten előtt már most *igaz* ember (héb. *caddíq*, gör. *dikaiosz*).

Filippi 3:4 Pedig nekem lehetne bizakodásom a testben [azaz emberileg] is. Ha másvalaki úgy gondolja, hogy testben bizakodhat, én még inkább: 5 nyolcadik napon metéltek körül, Izrael népéből, Benjámín törzséből származom, héber a héberek közül, törvény szempontjából farizeus, 6 buzgóság szempontjából az egyház üldözője, a törvényben követelt igazság [dikaioszüné] szempontjából feddhetetlen [amemptosz] voltam. 7 Ellenben azt, ami nekem nyereség volt, kárnak ítéltém a Krisztusért. 8 Sőt most is kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért. Őerte kárba veszni hagytam, és szemétnek ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem. 9 Hogy kitűnjék rólam őáltala: nincsen saját igazságom a törvény alapján, hanem a Krisztusba vetett hit által van igazságom Istentől a hit alapján, 10 hogy megismerjem őt és feltámadása erejét, valamint a szenvedéseiben való részesedést, hasonlónak lévén az ő halálához, 11 hogy valamiképpen eljussak a halottak közül való feltámadásra. 12 Nem mintha már elértem volna mindezt, vagy már célnál volnék, de igyekszem, hogy meg is ragadjam, mert engem is megragadott a Krisztus Jézus. 13 Testvéreim, én nem gondolom magamról, hogy már elértem, 14 de egyet teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának a Krisztus Jézusban adott jutalmáért.

Pál nem kis dolgot állít: ha valaki azzal akarna dicsekedni Isten és emberek előtt, vagy abból akarná az identitását levezetni, hogy teljesítette-e a mózesi Törvény előírásait, akkor ő aztán tényleg igaz (*caddíq*) volt, kifogástalan (*amemptosz*). Ez nem semmi! Mégis *semminek* ítéli. De nem azért, mert a Törvényt követni hiba lett volna, vagy mert a mostani, keresztény teljesítménye nagyobb lenne, hanem ahhoz képest, hogy mit jelent *Jézust* megismerni, *Jézus* által megragadva lenni, *Jézus* szenvedéseiben és feltámadásában részesülni, és *Jézust* végső jutalomként elnyerni.

Minden, amit azért teszünk, hogy Isten *elfogadjon* minket, legyen az sok vagy kevés, végső soron rólunk szól. Mintha eleget kellene tennünk *Neki*, mintha el kellene érniünk egy pontot, ami után már *Neki* is el kellene fogadnia minket – talán mert eleve az az érzésünk, hogy nem fogad el. Pál, a volt farizeus nagy felismerése az volt, hogy *Atyánk minden ilyesmitől függetlenül* elfogad minket (vö. Róm 3:28), egyszerűen Jézusért, a belé vetett bizalomért.

Ő volt az istenadta áldozati Bárány, aki a világ bűneit magára vette és hordozta (Jn 1:29, Ézs 53:4-7, 1Pt 2:24), és aki mindenki helyett bűnhődve *a tökéletes áldozat és a teljes elégtétel* volt mindenkiért és mindenért (Róm 4:21-25, Zsid 10:1-23). Ezért Krisztus óta a vallási teljesítményünkre hivatkozni, és Istentől *ilyen alapon* elfogadást várni egyszerűen anakronizmus, nyitott kapu döngetése.

Természetesen Krisztus eljövetele előtt és után is éltek *igaz* emberek a szó tágabb (istenfélő, igazságos, tisztességes, jóindulatú) értelmében, Ábrahámától Jón bon és Józsefen át a római Kornéliuszig. Nem azért voltak azonban igazak, mert voltak igaz tetteik, hanem azért viselkedtek igazként, mert *önmagukat Istenre bízó emberek* voltak, akkor is, ha / amikor Krisztusban még nem hihettek.

Megszentelődés

Istenhez visszatérve nem csupán a *helyzetünk* változik meg, hanem az *állapotunk* is. Visszatérésünkkor ugyanis a Lélek lakozást vesz bennünk, és elkezd minket belülről átformálni.

Eleve azért kellett Istenhez visszatérnünk, mert a *Szentlélek* hatására végre beláttuk, hogy *képtelenek* vagyunk olyan életet élni, amivel odaállhatnánk Isten elé: *saját magunkkal szemben nincs erőnk*. Halandó voltunk, testi és lelki fogyatékaink, szenvedélyeink, indulataink, sérüléseink és hiányaink miatt az akaratunk *szükségszerűen* újra meg újra csődöt mond, azaz vétkezünk, bár nem akarunk (lásd Róm 7:14-24). Saját magunknak sem tudunk megfelelni, nemhogy Istennek!

Ez az „ádami törvényszerűség”, ami megtörik annak az életében, akiben a Szentlélek munkálkodik. Bár korábban nem voltunk képesek *nem* vétkezni, és most még *képesek* vagyunk vétkezni, már képesek vagyunk *nem* vétkezni is:

Róma 6:2 Akik meghaltunk a bűnnek, hogyan élhetnénk még benne? 3 Vagy nem tudjátok, hogy mi, akik a Krisztus Jézusba kereszteltettünk, az ő halálába kereszteltettünk? 4 A kereszttség által ugyanis eltemettettünk vele a halálba, hogy amiképpen Krisztus feltámadt a halálból az Atya dicsősége által, úgy mi is új életben járjunk. (...) 6 Hiszen tudjuk, hogy a mi óemberünk megfeszítettett vele, hogy megsemmisüljön a bűn hatalmában álló test, hogy többé ne szolgáljunk a bűnnek. 7 Mert aki meghalt, az megszabadult a bűntől. (...) 10 Mert aki meghalt, az meghalt a bűnnek egyszer s mindenkorra, aki pedig él, az az Istennek él. 11 Ezért tehát ti is azt tartjátok magatokról, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a Krisztus Jézusban. 12 Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedelmessédjétek kívánságainak. 13 Tagjaitokat se adjátok oda a bűn szolgálatára, hogy a gonoszság fegyvereivé legyenek. Hanem adjátok oda magatokat az Istennek, mint akik a halálból életre keltetek. Tagjaitokat is adjátok át az igazság fegyvereiként az Istennek. 14 Hiszen a bűn nem fog uralkodni rajtatok, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt éltek.

Róm 8:1 Nincs tehát most már semmiféle kárhóztató ítélet azok ellen, akik a Krisztus Jézusban vannak, 2 mivel az élet Lelkének törvénye megszabadított téged Krisztus Jézusban a bűn és a halál törvényétől.

A hívő tehát nincs többé magára utalva, hanem a Szentlélek *küzd benne* a bűnös vágyak ellen; a neki engedelmeskedőnek *erőt* ad saját magával (ti. zsigerből jövő reflexeivel) szemben, és így benne lassan, kitartóan egy *új jellemet* alakít ki:

Galata 5:16 Intelek titeket: a Lélek szerint éljétek, és a test kívánságát ne teljesítsétek. 17 Mert a test kívánsága a Lélek ellen tör, a Léleké pedig a test ellen, ezek viaskodnak egymással, hogy ne azt tegyétek, amit szeretnétek. 18 Ha pedig a Lélek vezet titeket, nem vagytok a törvény uralma alatt. (...) 22 A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békeség, türelem, szívésség, jóság, hűség, 23 szelídség, önmegtartóztatás.

Ahogy a hívő *Krisztust* egyre jobban megismeri, és Őt egyre csodálatosabbnak látja, úgy a Lélek által egyre jobban *Krisztushoz* hasonlóvá formálódik:

2Korinthus 3:17 Az Úr pedig a Lélek, és ahol az Úr Lelke, ott a szabadság. 18 Mi pedig, miközben fedetlen arccal, mint egy tükörben szemléljük az Úr dicsőségét mindnyájan, ugyanarra a képre formálódunk át [metamorphoó] az Úr Lelke által dicsőségről dicsőségre.

Jelen és jövő

Az Újszövetség az üdvözülés folyamatáról hol úgy ír, mint amit megtapasztalhatunk a jelenben, azaz *bizonyosságunk* tárgya (Jn 10:28, Róm 8:31-39, 1Pt 1:5-9, 1Jn 5:13, Júd 24), hol úgy, mint amit várunk, hogy a jövőben megtapasztaljuk, tehát *reménységünk* tárgya. A reménység alapja, hogy megkaptuk rá a „zálogot” (2Kor 1:22, 5:5, Ef 1:13-14). Az alábbiakban az üdvözülés folyamatának jövőre váró, remélt, várt, és kitartásra buzdító oldaláról szóló szövegek olvashatók:

Róma 5:1 Mivel tehát megigazultunk hit által, békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által. 2 Őáltala kaptuk hitben a szabad utat ahhoz a kegyelemhez, amely-ben vagyunk, és dicsekszünk azzal a reménységgel is, hogy részesülünk az Isten dicsőségében. 3 De nem csak ezzel dicsekszünk, hanem a megpróbáltatásokkal is, mivel tudjuk, hogy a megpróbáltatás munkálja ki az állhatatosságot, 4 az állhatatosság a kipróbáltságot, a kipróbáltság a reménységet; 5 a reménység pedig nem szégyenít meg, mert szívünkbe áradt az Isten szeretete a nekünk adatott Szentlélek által.

Róma 8:22 Hiszen tudjuk, hogy az egész teremtett világ együtt sóhajtozik és együtt vajúdik mind ez ideig. 23 De nem csak ez a világ, hanem még azok is, akik a Lélek első zsengejét kapták, mi magunk is sóhajtozunk magunkban, várva a fiúságra, testünk megváltására. 24 Mert üdvösségünk reménységre szól. Viszont az a reménység, amelyet már látunk, nem is reménység; hiszen amit lát valaki, azt miért kellene remélnie? 25 Ha pedig azt reméljük, amit nem látunk, akkor állhatatossággal várjuk.

2Korinthus 5:1 Tudjuk pedig, hogy ha földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házunk. 2 Azért sóhajtozunk ebben a testben, mivel vágyakozunk felöltöni rá mennyből való hajlékunkat, 3 ha ugyan nem bizonyulunk felöltözve is mezíteleneknek. 4 Mert mi is, akik e sátorban vagyunk, megterhelten sóhajtozunk, minthogy nem szeretnénk ezt levetni, hanem felöltöni rá am azt, hogy a halandót elnyelje az élet. 5 Isten pedig, aki minket erre felkészített, zálogul adta nekünk a Lelket. 6 Tehát mindenkor bizakodunk, és tudjuk, hogy amíg a testben lakunk, távol lakunk az Úrtól; 7 mert hitben járunk, nem látásban.

Filippi 3:8 Sőt most is kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért. Őérte kárba veszni hagytam, és szemétnak ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem. 9 Hogy kitűnjék rólam őáltala: nincsen saját igazságom a törvény alapján, hanem a Krisztusba vetett hit által van igazságom Istentől a hit alapján, 10 hogy megismerjem őt és feltámadása erejét, valamint a szenvedéseiben való részesedést, hasonlónak lévén az ő halálához, 11 hogyan valamiképpen eljussak a halottak közül való feltámadásra. 12 Nem mintha már elértem volna mindezt, vagy már célnál volnék, de igyekszem, hogy meg is ragadjam, mert engem is megragadott a Krisztus Jézus. 13 Testvéreim, én nem gondolom magamról, hogy már elértem, 14 de egyet teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának a Krisztus Jézusban adott jutalmáért.

Zsidókhöz 3:1 Ezért, szent testvéreim, mennyei elhívás részesei, figyeljete hitvallásunk apostolára és főpapjára, Jézusra, 2 aki hú az ő megbízójához, ahogyan Mózes is hú volt az ő egész házában. 3 Ő ugyanis nagyobb dicsőségre volt méltó, mint Mózes, mint ahogyan a háznál nagyobb tisztessége van a ház építőjének. 4 Mert minden háznak van építője, aki pedig mindent felépített, az Isten az. 5 Mózes is hú volt ugyan az ő egész házában mint szolga, bizonyosságul annak, amit hirdetni kellett, 6 Krisztus azonban mint Fiú hú a maga házához. Az ő háza mi vagyunk, ha a bizalmat és a reménység dicsekedését mindvégig szilárdan megtartjuk.

A szótériológia („üdvtan”) összefoglalása egy mondatban talán így hangozhatna:

- ítélet alól, reménytelenségből, bűnökből és gonoszságból, halandó testből, szellemi erőknél való kiszolgáltatottságból, romlandó világból
- lettünk megváltva, kiszabadítva, megmentve Isten kegyelméből,
- hit által, jótettekkel, Krisztushoz hasonlóvá válva,
- hogy végül új létformában, egy új világban élhessünk Isten uralma alatt.

Ez tényleg jó hír!